

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМ-ФІЛОЛОГАМ

Подковирофф Нанушка Татяна Соня

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри

іноземних мов професійного спрямування

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, Україна

Серед численних методів викладання іноземних мов найбільш результативним вбачаємо когнітивний метод, який Ханна Коморовська відносить до традиційних (metody konwencjonalne), зараховуючи сюди також безпосередній метод (metoda bezpośrednia), метод перекладу і граматики (metoda gramatyczno-tłumaczeniowa), аудіолінгвальний метод (metoda audiolingwalna) [1]. Розвиваючи цю тему, Анна Серетни визначає когнітивний метод як такий, що передбачає оволодіння певною кількістю значимих і функціональних елементів, а також правилами їх поєднання, що дає можливість учням будувати такі висловлення, яких вони ніколи не чули й не читали. Це уможливорює справжню мовленнєву діяльність без обмеження висловлень механічно закріпленими зразками, які не завжди можуть бути адекватними певному контексту. Така методика передбачає навчання мовній системі й основним її принципам і базується на необхідності свідомого оволодіння правилами мови [2, с. 140].

Вибір саме когнітивного методу для подолання труднощів при вивченні французької мови здається нам найбільш ефективним. Викладання французької мови може проводитися за різними методиками. До основних методик викладання належать:

- граматична (навчання базується на вивченні граматичних правил та їх закріпленні на практиці. В основному це письмові завдання, де необхідно обрати вірний варіант написання слова чи конструкції).
- комунікативна (базується на розвитку мовлення студентів. Методика була запроваджена для того, щоб спонукати вступати в розмову на побутові теми та мати можливість вільно вести діалоги на різні теми).
- інтерактивні методики (сучасний підхід у навчанні, можуть поєднувати в собі різні види діяльності. Це можуть бути мультфільми/фільми, ігри, шоу). Зазначені методики мають як свої переваги, так і недоліки. З недоліків граматичної методики можна зазначити занадто теоретичний підхід, де немає місця для фантазії;

Комунікативна методика сприяє збільшенню словникового запасу та позбавляє студентів страху перед спонтанним мовленням. Даючи велику свободу дій студентам ця методика, на жаль, не дозволяє завжди виправляти граматичні помилки, що в подальшому можуть вплинути на якість навчання. Головним в комунікативній методиці є жива взаємодія студентів з мовою та відслідковування зв'язку з повсякденним життям. Ця методика здатна захопити увагу та утримувати її для досягнення поставленої мети.

Виклики та реалії часу (ковід та повномасштабна війна) призвели до викладання онлайн, що набуло великої популярності в останні роки. Це не тільки економить час студентів та викладача, а й дає можливість займатися з будь-якого куточка світу. Онлайн заняття мають бути побудовані так, щоб студент занурювався в процес та йому було цікаво. "Суха" подача матеріалу залишилася в минулому. Педагог має володіти сучасними методиками викладання та активно

використовувати інструменти до залучення студентів до навчання. Ефективними онлайн-інструментами є відео та аудіо матеріали, що допомагають краще зрозуміти та закріпити певну тему. Можна пограти в ігри на основі нової лексики, де за правильні відповіді будуть надаватися певні призи.

Спільний перегляд та обговорення фільмів також сприяє концентрації уваги та вивченню граматичних тем та лексики. Особливу увагу хотілося б приділити першому заняттю з французької мови, оскільки воно є свого роду вікном у світ французької словесності. Перше заняття з французької мови, як правило, знайомить з лексикою, що необхідна для того, щоб представити себе та сказати елементарні фрази (добрий день, дякую, до побачення, будь ласка і т.д.) Зробити вивчення лексики більш результативним та цікавим можна за допомогою:

- Мультиків, де персонажі знайомляться один з одним;
- Діалогу, що можна побудувати з іншим студентом чи викладачем;
- Відео, де турист приїжджає в нову країну та намагається почати розмову з місцевими жителями.

Цілком закономірно, що завжди студенти та викладачі зіштовхуються з труднощами при вивченні французької мови, тому хотілося б дати кілька порад, які допомагають перебороти виклики та труднощі. Поради, що можна використати для подолання цих викликів:

- Використовувати різні види активності (відео, ігри, аудіо матеріали);
- Влаштувати ток-шоу на цікаві теми/сучасну проблематику, де студенти зможуть подискутувати та навести свої аргументи;
- Використовувати сучасні технології (мобільні додатки, комп'ютерні ігри та програми) для зацікавлення та утримування уваги студентів.
- Використання мобільних додатків для вивчення лексики за певною темою.
- Граматичні правила можна опрацьовувати за допомогою техніки multiple choice, де необхідно з декількох варіантів написання вибрати правильний. Вивчення французької мови дає широкі перспективи для подальшого навчання, побудови кар'єри та життя в Європі. Важливо використовувати всі засоби, що існують для кращого опанування мови. Для самостійного відшліфування мовлення дуже корисним буде перегляд фільмів та серіалів французькою (з субтитрами чи без):
- Фільми (*Le Fabuleux destin d'Amélie Poulain*, *Les demoiselles de Rochefort*, *L'auberge espagnole*, *La Môme*, *Le dîner de Cons*, *Yves Saint-Laurant*, *Intouchables*, *The Artist* etc) дають змогу розширити словниковий запас, розвивають сприйняття мови на слух та покращують вимову.

Ще одним видом роботи, досить продуктивним і плідним, при вивченні французької мови є аудіювання. Вдаючись на заняттях з французької мови до аудіювання, яке є необхідним компонентом засвоєння мови, слід зазначити, що До труднощів, які не залежать від слухача, відносяться, як правило, умови подачі аудіотексту: наявність сторонніх шумів, недостатня гучність, спотворення голосу при використанні звукозаписуючої апаратури і т.д.

Тобто їх можна окреслити як об'єктивні причини збою чи пошкодження каналу комунікації, які не залежать часто від студента і викладача. Однак є й суто суб'єктивні труднощі, які безпосередньо пов'язані зі слухачем та його недостатнім рівнем сформованості механізмів внутрішньої вимови, імовірнісного прогнозування. Ці механізми, а також достатній рівень розвитку довготривалої і короткочасної (оперативної) пам'яті є неодмінною умовою сприйняття на слух будь-якого тексту, будь то рідна або іноземна мова. Також, крім універсальних труднощів, тобто в даному контексті, притаманним аудіюванню будь-якою іноземною мовою, таких як

наявність великої кількості незнайомої лексики, власних імен, мовної та культурної інформації, довідкової інформації та регіональних особливостей вимови мовців, викладачі та студенти стикаються з труднощами, притаманними аудіюванню французької мови як іноземної [1, с. 52]. У зв'язку з особливостями фонетичної системи французької мови (наголос на останньому складі, зв'язування голосу, конкатенація приголосних з наступними голосними, втрата вільного [ə], відмінні від інших мов закономірності редукції фонем) розпізнавання меж слів у потоці звучання мовлення викликає значні труднощі у слухачів.

Досягнення успіху можливе, на нашу думку, лише за умови чіткого засвоєння граматичної системи мови і усвідомленого застосування правил формотворення й синтаксичної сполучуваності слів, поповнення лексичного запасу та роботи над вимовою. Перспективу розвитку аналізованої проблеми вбачаємо в укладенні методичного посібника з французької мови для україномовних студентів у руслі когнітивної методики викладання.

Список використаних джерел:

1. Komorowska H. *Metodyka nauczania języków obcych* / H. Komorowska. – Warszawa : Fraszka Edukacyjna, 2002. – 272 с.
2. Seretny A. *Metody nauczania języków obcych a nauczanie języka polskiego – zarys* / A. Serenty // *Z zagadnień dydaktyki języka polskiego jako obcego* / Red. Lipińska E., Seretny A. – Kraków : Universitas, 2006. – S. 131 – 155.